

Mythologia, Venise, 1567 - VI, 05 : De Pasiphae

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[65\] : De Pasiphae](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VI

[Mythologia, Francfort, 1581 - VI, 05 : De Pasiphae](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VI

[Mythologie, Paris, 1627 - VI, 06 : De Pasiphaé](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VI

[Mythologie, Lyon, 1612 - VI, 05 : De Pasiphaé](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - VI, 05 : De Pasiphae, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 01/01/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/877>

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4
Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination172r°-173r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses[Pasiphaé](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Pasiphaë Solis & Perseidis filia fuisse dicitur, ut ait Cice. lib. 3. de natura Deorum, in his; Circe autem & Pasiphaë à Perseide Oceani filia natæ, patre Sole, in Deorum numero non habebuntur? Hanc Minois uxorem fuisse constat; è quo Ariadnam, quam à Theseo abductam & in Naxo relictam à Libero patre uxore ducta inquit, filia peperit, ut ait Apollo. lib. 3.

Elapsoque parvulo in gremio dædalum

hæret Pasiphaë, cupit vincta dædalum.

Huius amore fuit Minoa capta Ariadna,

Pasiphaë hanc peperit Solis de semine nata.

10

Fabulati sunt Venereem, post indicatum suum à Sole adulterium cū Marte, in universam solis stirpem seuisse; quare & Ariadna à Sole oriunda ingratum & durissimum Theseum experta est; & Pasiphaë huius mater ingenti tauri amore capta fuit, ita ut Dædali opera, se illi subiecere; de qua natus est Minotaurus, cuius altera pars homo erat, taurus altera, ut est in Ariadna apud Ovidium;

Nec tua mactasset nodoso stipite Theseu,

Dextera parte virum, dextera parte bouem.

Cum natum fuisset id monstrum, labyrinthus extruitur cum inexplicabilibus viarum ambagibus & fallaciis, ita ut cum quis viam egredientem, & ad exitum perducantem se reperisse putaret, tum novum ingressum, & prioribus multo difficiliorem experiretur; atque id in illum exclusum fuit. Has tamen fallacias idem Dædalus, qui excogitauerat, ut Ariadnæ amoris satisfaceret, aperuit; cum eò, qui Athenis septimo quoque anno ob mortem Androggi mittebantur, vorandi à Minotauris, vel inter labyrinthi fallacias, ut alii putarunt, morituri, includerentur. Hanc rem satis aperte, ut arbitror, explicavit in his carminibus Virg. lib. 6.

20

Hic crudelis amor tauri, supposita q; furto

Pasiphaë, mistumq; genus, prolesq; biformis,

Minotaurus inest, Veneris monumenta nefande.

Hic labor ille domus, & inexplicabilis error.

Magnum Reginx sed enim miseratus amorem

Dædalus, ipse dolos tecti, ambagesque resolvit,

Cæca regens filo vestigia.

30

Habuit filium Androgeum & Ariadnam, ut ait Isacius, quibus alii Phædrum addiderunt. Iuterunt, qui dicant illam quo tempore Minos aduersus Athenienses militabat, rem cum Tauro militem duce clam habuisse, atque ex eo suscepisse filium, quem de patris nomine Taurum appellarunt, nomenque Minois etiam addiderunt, quod Minois videretur, cum esset Tauri. Alii dixerunt Taurum fuisse Minois ducem, qui crudelissimus erat in omnes Athenienses, q; eò tributi nomine mittebatur; ut testatur Plutarchus in Theseo. Alii maluerunt ex huius ducis concubitu & ex Minos eodem partu natos esse geminos filios; Androgeum è Minos, Taurum autem ex Tauro: quod tamen cum non patet, palam utriusque parentis nomen obtinuit alter illorum. Hoc non solum fabulosum est, sed prorsus abhorret à veritate, quoniam seminis recepti vas in muliere ubi semen auidè semel inbiberit, atque hauserit, contriugitur; neque amplius aperitur, ante quàm segetum perdu-

40

xerit

Mythologia

xerit ad maturitatem. Fuerunt, qui fabulosam causam reddiderint, cur mi-
 nos adulteram uxorem senserit, cum illa vel bouem sustinuerit. Nam cum
 Minos ad bellum exiurus Iouem patrem rogasset, ut digna tanto sacrificio
 aliqua se victima offerret, taurum eximia pulchritudinis oblatum armen-
 tis ducem præfecit, ac alium pro illo immolauit. Quare sensit postea
 Minos ex ira Iouis ob eam fraudem amorem tauri suæ uxori fuisse immis-
 sum. Alii maluerunt Minoem à Cretenſibus impeditum quo minus in re-
 gnum paternum succederet, reſpōdiſſe à Diis immortalibus ſibi dari regnū,
 quod niſi credant, Deos augurio id eſſe confirmaturos: Mox Neptuno clam
 10 vouit ſe quod primum apparuiſſet immolaturum: Cum verò eximia pulchri-
 tudinis taurus apparuiſſet, illum dedit paſtoribus ad armenta deducendum,
 atque alium pro illo maſtavit, quare iratus Neptunus neſarium illius tau-
 ri deſiderium uxori Minois immiſit. Scriptum reliquit Plutarchus in Cleo-
 mene, in Thalamis Meſſeniorum olim ciuitate eximium fuiſſe Paſiphaes tē-
 plum & oraculum: atque Paſiphaen quidam vnā eſſe Nympharum Atlā-
 tidum arbitratī ſunt, eamque non Solis, ſed Iouis fuiſſe hliam, quæ ita vo-
 cata ſit, quòd omnibus ibi pateret oraculum. Hanc fabulam ad hitoriā
 deduxit Zezes hiſt. 19. primæ chili, qui ſcribit augurium à Neptuno immiſ-
 ſum Taurum fuiſſe ducem, qui cum ingenti claſſe ſuppētiās Minoi ferebat,
 20 quem cum vidiffent Cretenſes priuſquā dimicaretur, Regem Minoem ſa-
 lutarunt. Eius tauri viſi ſanè elegantis & ſtrenui ducis amore capta eſt Pa-
 ſiphae Minois vxor, Dēdaloque conſcio & adiutore in priuata domo lignea
 cum illo dicitur cōcubuiſſe, ex quo natus eſt puer, qui & adulteri & legitimi
 mariti Paſiphaes nomen reportauit. Ego vero altiorē quādam, & vtilio-
 rem ſententiā ſub his latere crediderim, quoniam non hitoriæ ſolum nar-
 rationis cauſa fabulæ inſtituebantur, ſed vel rerum naturalium, vel morū in-
 formādorū, vt diximus Paſiphae Solis & Perſeidis filia, quid aliud eſt, q̃ ani-
 ma mortaliū, q̃ rū plurimū rōne & cōſilio pollēt, cū corpus ſolis virtute ma-
 30 teriam corporis, optime digerente, ſit purius? aut quid aliud eſt Perſeis,
 quā ipſa materia humida, è qua corpus gēnitur? Hæc ipſa anima cū Mi-
 nois iuſtiſſimi atque optimi viri ſit vxor, ſi ad illegitimas voluptates decli-
 nauerit, deſciſcere à legitimo marito dicitur, & in adulteri ferociſſimi tau-
 ri complexum refugere. Vbi enim à ratione animus deſciuetit, vel ad iram,
 vel ad cupiditates ſe referens, tūc omnibus turpis apparet, & tauri formā
 recipit. Quare ſiquis fabulæ turpitudinem ſummā ineſſe arbitrat, neſa-
 riamq; mulierē exiſtimat Paſiphaen, quæ tam turpes, ac tam illegitimas vo-
 luptates expetiuerit, quo pacto non turpiſſimum putauerit, ſe ipſum vel li-
 bidine, vel ira, vel aliis turpiſſimis animorum motibus cedere? conceden-
 40 dæ ſunt quidem corpori voluptates, quas natura neceſſariò expetit; quippe
 cum neque ira, neque voluptas inutiliter à Deo data ſit: ſed illæ tantum cō-
 cedendæ, quas Iupiter aut Neptunus conceſſerit, quod per eum taurum ſig-
 nificatur; ad corporis vires reſciendas ſcilicet, & ad propagandam ſobo-
 lem. Cuius rei vel maximum ideſt argumentum, quòd vel ira ad res agen-
 das, vel libido ad procreandum, vel reliqui animorum motus cōferunt ſem-
 per ſerè cum moderatione & corpori, & negotiis; cum plurimum obefſe ſo-
 leant, niſi moderatio adhibeatur. Ex illegitimo vero voluptatum, harumq;
 motionum uſu multa monſtra naſcantur neceſſe eſt, ac non ſolum Minotau-
 rus: quæ ita homines implicat, vt qui ſemel ab æquitate declinauerit, le-
 geſque

gesque contempserit, difficillime postea à sceleribus coerceatur: cum mos, diuturnaque consuetudo natura postea fiat assuetis hominibus. Neque aliud sanè Labirynthi viarum inexplicabilis circuitio significare voluit, nisi illū, q̄ semel illegitimis se dedidisset, sine summa difficultate se explicare postea non posse ante extremum vitæ diem; aut sine summo Dædali ingeniosi admonitoris artificio. ac de Pasiphae ita breuiter; nunc de Circe dicamus.

De Circe.

Cap. VI.

Circe, ut scripsit Hesiodus in Theogonia, Solis & Perseidis Oceani dici-
tur fuisse filia in his; 10

ἥλιος δ' ἀσπασσέναι τέκε' ἄλκυον
Περσεΐδην, κίρκην τε, καὶ αἰνέτω βασιλῆα,
soli indefesso peperit Perseis at olim
Aetæam regem & Circe, clarissima, natos;

Homerus tamen in libro . odyss. illum Solis & Perseis filiam, at non Per-
seidis inquit in his carminibus;

Αἰακὸς δ' ἐν γούνοισι φέρειν, ἵστα δ' ἱερὰ
ἄλκυον ἰσχυρότατον ἐνὶ Διὶ αἰδέμενον,
καὶ κατὰ γούνοισι φέρειν ἄλκυον
ἄρπυϊάδεσσι φανερὰ γένος ἑλίου
Μητρὶν ἐν πύργοις, ἐν δ' ἄλκυον τέκε' αἰνέτω.

Venimus Aetææ posthæc ad licora terræ,
Hanc Circe coluisse grauis Dea dicitur, illa
Prudentis soror Aetææ fuit; ortus vterque
Semine de Solis nidi narratur; & illis
Oceano Perse mater fuit edica magno.

Alii crediderunt Hecates, alii Aetææ fuisse filiam, at non sororem. Alii
contra Asteropes & Hyperionis filiam tradiderunt, sicuti restatur Orpheus
in Argonauticis: cuius miram fuisse pulchritudinem inquit, cum splendoris 30
radii ex illius capite emicarent, ut patet ex his;

καὶ γὰρ ἱερὰν ἐν γούνοισι φέρειν ἄλκυον
ἑλίου θυγάτηρ, κίρκην δ' ἐν δ' ἑλίου
μήτηρ Ἀστειόπιδος, καὶ Τυφιδάμειος ἑσπερίαν.
ἔφαθ' ὅτε ἐν γούνοισι φέρειν ἄλκυον
ἄρπυϊαδὲσσι φέρειν ἄλκυον
ἄρπυϊαδὲσσι φέρειν ἄλκυον
ἄρπυϊαδὲσσι φέρειν ἄλκυον
ἄρπυϊαδὲσσι φέρειν ἄλκυον.

Aetææ affinis, coniunctaque sanguine, Solis
Filia; quam proprio dixerunt nomine Circe.
Asteropeque parens, Hyperionque est avus. illa
Velox occurrit naui, cuncti aspicientes
Pertinuere viri: flammæque simillimus ardor
Crinibus auratis illi affuit, igne decora
Splendebat facies. superisque simillima Diuis.

At Dionysius Milesius libro primo Argonauticorum scriptum reliquit hæc
Hecates Persei & Aetææ filiā fuisse: nam Persea & Aetæam filios Solis fuisse
inquit, quorum Aetæa Colchis & Mæoticis, at Perseus Tauricæ regioni im-
perauit,

X x

perauit,